

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 12 september 2007

Mål nr

T 3099-06

KLAGANDE

Protectus Bevakning AB, 556597-7666

Svederusgatan 1-3

754 50 Uppsala

Ombud: Jur kand JS

MOTPART

BH

SAKEN

Kontrollavgift m.m.

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts dom den 16 juni 2006 i mål FT 5609-05

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Protectus Bevakning AB (bolaget) har yrkat bifall till sitt yrkande om ersättning för rättegångskostnader i hovrätten.

BH har förelagts att svara på överklagandet men har inte hört av sig.

Bolaget har fordrat ersättning för sina rättegångskostnader i Högsta domstolen.

SKÄL

Hovrätten ändrade tingsrättens dom och biföll bolagets talan om att BH skulle förpliktas att betala 350 kr i kontrollavgift för att hans bil hade varit parkerad i strid med gällande bestämmelser. Enligt huvudregeln i 18 kap. 1 § rättegångsbalken är BH därför skyldig att ersätta bolaget för rättegångskostnader. Frågan är nu om bolaget skall tillerkännas ersättning för en timmes rättslig rådgivning i hovrätten.

Värdet av bolagets yrkande om kontrollavgift har uppenbart inte överstigit hälften av prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, och målet har handlagts enligt 1 kap. 3 d § första stycket rättegångsbalken. Därmed ersätts rättegångskostnader bara i begränsad utsträckning enligt bestämmelserna i 18 kap. 8 a § samma balk. Bland annat kan ersättningen avse partens kostnad för rättslig rådgivning under en timme vid ett tillfälle för varje instans och med belopp som motsvarar högst den ersättning som betalas för rådgivning enligt rättshjälpslagen (1996:1619) under en timme. Ersättning utgår endast i den mån kostnaden har varit skäligen påkallad för

tillvaratagande av partens rätt. (Se 18 kap. 8 a § andra stycket 1 och fjärde stycket rättegångsbalken.)

I förevarande fall har bolaget yrkat ersättning i hovrätten för en timmes rättslig rådgivning som lämnats av ett externt juridiskt biträde vid ett tillfälle. Yrkandet svarar mot den ersättning som betalas för rådgivning enligt rättshjälpslagen under en timme. Bolagets kostnad är alltså av det slaget att den i och för sig kan ersättas enligt 18 kap. 8 a § rättegångsbalken. Som ytterligare förutsättning för ersättning från motparten gäller dock att kostnaden skall ha varit skäligen påkallad för tillvaratagande av bolagets rätt.

Tvisten har rört kontrollavgift vid olovlig parkering och anknyter därmed direkt till den av bolagets två verksamhetsgrenar som avser parkeringsövervakning. När en tvist om mindre värden på detta sätt har samband med själva kärnområdet för partens näringsverksamhet, får behovet av rättslig rådgivning betraktas som förhållandevis litet. Om en tvist ger upphov enbart till rättsliga frågeställningar av okomplicerad eller mer återkommande natur i verksamheten, får parten förutsättas ha tillräckliga insikter i det materiella rättsläget och möjlighet att göra de processuella överväganden som behövs, utan att anlita juridiskt biträde av utomstående. Att parten skulle söka externt biträde varje gång sådana frågor uppstår i en tvist och att motparten skulle kunna förpliktas att ersätta kostnaden framstår inte som påkallat. För en part som driver en näringsverksamhet som inte är av mycket liten omfattning kan kostnaden för rättslig rådgivning därför inte anses påkallad för tillvaratagande av partens rätt, när det gäller ett mål om mindre värden som rör kärnverksamheten och som är okomplicerat eller av ett slag som är mer återkommande i verksamheten.

I detta fall har tvisten främst avsett värdering av en bevisning som inte varit omfattande. Tvisten har inte gett upphov till några rättsfrågor som varit särskilt kvalificerade eller ovanliga i mål om kontrollavgift för olovlig parke-ring. Enbart den omständigheten att tingsrätten har ogillat bolagets talan kan inte anses ha gjort det påkallat med rättslig rådgivning i hovrätten. Bolaget kan därför inte tillerkännas ersättning för sina rådgivningskostnader där och överklagandet skall avslås. Redan av detta skäl kan inte heller bolagets yrkande om ersättning för rättegångskostnader i Högsta domstolen bifallas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Gertrud Lennander, Severin Blomstrand, Torgny Håstad, Marianne Lundius och Gudmund Toijer (referent)
Föredragande revisionssekreterare: Dag Edvardsson